

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: ریحانه حجازی، ۱۳۹۷

بررسی مصادیق قاعده ولایت حاکم بر ممتنع در حقوق خانواده

قاعده «الحاکم ولی الممتنع» جایگاه ویژه‌ای در حل و فصل دعاوی در حقوق ایران دارد. این قاعده فقهی مبنای حل اختلاف در روابط حقوقی افراد در جامعه قرار می‌گیرد و قضات با استفاده از این قاعده فقهی اشخاصی را که از ادای حقوق دیگران استنکاف می‌ورزند اجبار به ادای حقوق آنها می‌نمایند. یکی از رهیافت‌های اجرای این قاعده از ناحیه حاکم، دعاوی خانوادگی است که اهم آن عبارت است از: امتناع زوج از پرداخت نفقه با وجود توانایی در پرداخت، امتناع زوج از طلاق زوجه با وجود عجز از پرداخت نفقه، امتناع ولی غایب به غیبت طولانی و بی‌خبر شوهر از طلاق و... در این موارد حاکم به جهت ولایت بر ممتنع تکلیف شرعی و قانونی او را به انجام می‌رساند. قانونگذار در برخی مواد قانون از جمله در ماده ۱۱۲۹ اجرای این قاعده را در حقوق کنونی حاکم بر کشور به رسمیت شناخته است. در این پژوهش به روش توصیفی-تحلیلی سعی در بررسی مصادیق قاعده ولایت حاکم بر ممتنع در حقوق خانواده خواهیم داشت.

کلیدواژه‌ها: فقه، حقوق، قاعده فقهی، قاعده قضایی، الحاکم ولی الممتنع، حقوق خانواده

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۸۳۷۹۶۲۰۰۸

تاریخ دفاع: ۱۳۹۷/۰۴/۱۷

رشته‌ی تحصیلی: معارف اسلامی و حقوق

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر سیدجواد خاتمی سبزواری

M.A. Thesis:

Examining the Principles of the Rule of the Provincial Governor on Non-Applicants in Family Law

Studies about The rule of governor is the guardian of recusant In family law. The rule of governor is the guardian of recusant has an important role in resettlement of claims in Iranian law. This juridical rule is the basis of reconcile in legal relationship of people. By using this rule, the judges can compel those who refuse to fulfill the right of others to fulfill their right. One of the approaches to enforcing this rule from the ruling district is family litigation, the most important of that is: Husband refuses to pay alimony despite the ability to pay, Husband's refusal to divorce his wife despite the inability to pay alimony, Refusal to divorce despite the husband's long and unacknowledged absence, and etc. in these cases According to the rule Of governor is the guardian of recusant, legal and legal duties are carried out. In some articles of the law, including Article 1129, the legislator has

recognized the implementation of this rule in the current laws governing the country. In this descriptive-analytical study, we tried to investigate Case Studies about The rule of governor is the guardian of recusant In family law.
